

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA FINANCE

URAD REPUBLIKE SLOVENIJE
ZA NADZOR PRORAČUNA

Fajfarjeva 33, 1502 Ljubljana

T: 01 369 69 00

F: 01 369 69 14

E: mf.unp@gov.si

www.unp.gov.si

Številka: 06102-38/2020/2

Datum: 31. 8. 2020

ZAPISNIK

o inšpekcijskem nadzoru nad izvajanjem Zakona o javnih financah in predpisov, ki urejajo poslovanje s sredstvi državnega proračuna, pri proračunskem uporabniku

Javni študentski, razvojni, invalidski in preživninski sklad RS

Inšpekcijski pregled je bil opravljen na podlagi 102. do 106. člena Zakona o javnih financah (Uradni list RS, št. 11/11 - uradno prečiščeno besedilo, 14/13 - popr., 110/11 - ZDIU12, 46/13 - ZIPRS1314-A, 101/13, 101/13 - ZIPRS1415, 38/14 - ZIPRS1415-A, 14/15 - ZIPRS1415-D, 55/15 - ZFisP, 96/15 - ZIPRS1617, 80/16 - ZIPRS1718 in 71/17 - ZIPRS1819) in Zakona o splošnem upravnem postopku (Ur. l. RS, št. 24/06-UPB2, 105/06, 126/07, 65/08, 8/10, 82/13).

Zapisnik je sestavljen v skladu s 3. odst. 102. člena Zakona o javnih financah.

Inšpekcijski pregled je opravil Marjan Cirer, inšpektor - višji svetnik Urada Republike Slovenije za nadzor proračuna (v nadaljevanju UNP) na podlagi naloga za inšpekcijski nadzor št.: 06102-38/2020/2 z dne 8.7. 2020.

Pregled dokumentacije v Javnem študentskem, razvojnem, invalidskem in preživninskem skladu RS, Dunajska 20,1000 Ljubljana, je bil opravljen v dneh od 14.7. do 31.7.2020 v prostorih sklada ter na sedežu UNP.

Podatke so posredovali:

- Irena Kuntarič Hribar direktorica
- Zoran Kotolenko vodja sektorja I
- Tanja Puš vodja računovodstva in financ

UVOD

Javni študentski, razvojni, invalidski in preživninski sklad Republike Slovenije je bil ustanovljen z Zakonom o spremembah in dopolnitvah Zakona o javnem jamstvenem, preživninskem in invalidskem skladu Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 39/16). 1. januarja 2017 se je tako

Javni sklad RS za razvoj kadrov in štipendije pripojil k Javnemu jamstvenemu, preživninskemu in invalidskemu skladu RS, in z dnem pripojitve začel uporabljati novo ime: **Javni štipendijski, razvojni, invalidski in preživninski sklad RS**. Skrajšano ime sklada je: JŠRIPS RS. (v nadaljevanju, sklad). Z dnem vpisa pripojitve v sodni register je novi sklad prevzel vse pravice in obveznosti, nedokončane zadeve, dokumentacijo in arhivsko gradivo ter se v pravnem prometu šteje kot njegov univerzalni pravni naslednik, kar vključuje tudi prenos vseh štipendijskih razmerij ter z njimi povezanih pravic in obveznosti.

Ustanovitelj sklada je Republika Slovenija, v delu, ki se nanaša na vzpodbujanje razvoja zaposlovanja invalidov in ohranjanja delovnih mest invalidov, pa sta soustanovitelja sklada Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije in Zavod RS za zaposlovanje. Ustanoviteljske pravice v imenu Republike Slovenije izvršuje Vlada Republike Slovenije. Za področje delovanja sklada je pristojno Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti (v nadaljevanju: MDDSZ).

Sklad ima 12.445.318,16 EUR namenskega premoženja in je posredni proračunski uporabnik.

Sklad je osrednja institucija v Republiki Sloveniji na področju spodbujanja razvoja kadrov in štipendiranja, spodbujanja zaposlovanja invalidov in ohranjanja delovnih mest zanje, zagotavljanja pravic delavcem ob insolventnosti delodajalca, zagotavljanja pravice otrok do nadomestila preživnine ter osrednji, posredovalni in sprejemni organ v postopkih mednarodne izterjave preživnin.

Sklad ima za poslovanja pri Upravi Republike Slovenije za javna plačila odprte naslednje podračune:

01100 - 6950264112 – delovanje sklada,
01100 - 6000054149 – dejavnost štipendije,
01100 - 6000063752 – dejavnost ESI,
01100 - 6544955820 – dejavnost preživnine,
01100 - 6544954268 – dejavnost jamstva,
01100 - 6000042024 – dejavnost, namenjena invalidom,
01100 - 6000055119 – mednarodna izterjava preživnin.

Sklad vsako leto na podlagi Zakona o javnih financah, Zakona o javnih skladih ter vsako letnega Poslovno finančnega načrta s pristojnim ministrstvom Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti (MDDSZ) sklene pogodbo o financiranju delovanje in dejavnosti.

Za leto 2018 je sklad sklenil Pogodbo št. FEP: 2611-18-033001 o financiranju delovanje in dejavnosti sklada za leto 2018 dne 24.1.2018. K tej pogodbi sta bila sklenjena še dva aneksa, in sicer Aneks št. 1 k Pogodbi št. FEP: 2611-18-033001 o financiranju delovanje in dejavnosti sklada za leto 2018 dne 18.4.2018 in Aneks št.2 k Pogodbi št. FEP: 2611-18-033001 o financiranju delovanje in dejavnosti sklada za leto 2018 dne 21.5.2018.

Za leto 2019 je sklad sklenil Pogodbo št. FEP: 2611-19-033001 o financiranju delovanje in dejavnosti sklada za leto 2019 dne 17.1.2019. K tej pogodbi sta bila sklenjena še dva aneksa, in sicer Aneks št. 1 k Pogodbi št. FEP: 2611-19-033001 o financiranju delovanje in dejavnosti sklada za leto 2019 dne 11.4.2019 in Aneks št. 2 k Pogodbi št. FEP: 2611-19-033001 o financiranju delovanje in dejavnosti sklada za leto 2019 dne 18.7.2019.

Po zakonu o javnih skladih in aktu preoblikovanja ima sklad dva organa, in sicer nadzorni svet, ter enočlansko upravo-direktorja. Sklad pridobiva sredstva za svoje delovanje v skladu s 13. členom Zakona o Javnem štipendijskem, razvojnem, invalidskem in preživninskem skladu Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 78/06 – uradno prečiščeno besedilo, 106/12, 39/16 in 11/18 – ZIZ-L; v nadaljevanju: ZJSRS) in sicer:

- sredstva za kritje pravic delavcev v primeru insolventnosti zagotavljajo delodajalci, državni proračun in sklad z izterjavo terjatev iz 28. člena ZJSRS,
- sredstva za kritje pravic otrok do nadomestila neplačane preživnine pridobiva sklad iz državnega proračuna in z izterjavo terjatev iz 28. člena ZJSRS,
- sredstva za vzpodbujanje zaposlovanja invalidov in ohranjanja delovnih mest invalidov se zagotavljajo na način, določen v zakonu, ki ureja zaposlitveno rehabilitacijo in zaposlovanje invalidov,
- sredstva za štipendije se zagotavljajo na način, določen v zakonu, ki ureja štipendiranje,
- sredstva za ukrepe in storitve na trgu dela se zagotavljajo na način, določen v zakonu, ki ureja trg dela. Sklad pridobiva sredstva tudi iz sredstev Evropskih strukturnih in investicijskih skladov prek proračunov pristojnih ministrstev, iz sredstev proračuna na podlagi pogodb, sklenjenih s posameznimi ministrstvi, in iz drugih namenskih virov,
- sredstva za delovanje sklada se zagotavljajo s povračilom stroškov dolžnika, iz prihodkov od financiranja in iz državnega proračuna.

Sklad zagotavlja ločeno vodenje sredstev za namene, naštete v zgornjih alinejah.

Na podlagi 28. člena ZJSRS terjatve upravičenca proti delodajalcu oziroma stečajnemu dolžniku in terjatve otroka proti preživninskemu zavezancu preidejo do višine pravic zagotovljenih po tem zakonu na sklad z dnem izvršitve odločbe o priznanju pravic po tem zakonu (subrogacija).

S prehodom terjatve na sklad vstopi sklad v razmerju do delodajalca oziroma do stečajnega dolžnika v položaj delavca kot upnika do višine sredstev izplačanih na podlagi odločbe o priznanju pravic po tem zakonu.

S prehodom terjatve na sklad vstopi sklad v razmerju do preživninskega zavezanca v položaj otroka kot upnika do višine sredstev izplačanih na podlagi odločbe o nadomestilu preživnine, povečanih za pripadajoče obresti in stroške postopkov. Sredstva, pridobljena z izplačilom terjatev iz 28. člena ZJSRS, so prihodek sklada.

V letu 2019 je vodenje Javnega štipendijskega, razvojnega, invalidskega in preživninskega sklada Republike Slovenije opravljala direktorica ga. Irena Kuntarič Hribar.

Predmet nadzora

Inšpekcijski pregled je bil usmerjen v kontrolo zakonitosti in namenskosti porabe sredstev, ki jih je Javni štipendijski, razvojni, invalidski in preživninski sklad Republike Slovenije (JŠRIPS RS) kot posredni proračunski porabnik prejel iz državnega proračuna. Cilj inšpekcijskega nadzora je bil preveriti namen porabo presežka prihodka nad odhodki, obseg in poraba prejetega transfera

od MDDSZ v letu 2018 (prejetega iz proračuna EU) in porabo dodeljenih proračunskih sredstev v letu 2019.

Področna zakonodaja

- Zakon o računovodstvu (Uradni list RS, št. 23/99, 30/02 – ZJF-C in 114/06 – ZUE);
- Zakon o izvrševanju proračunov Republike Slovenije za leti 2018 in 2019 (Uradni list RS, št. 71/17, 13/18 – ZJF-H, 83/18 in 19/19);
- Zakon o javnih financah (Uradni list RS, št. 11/11 – uradno prečiščeno besedilo, 14/13 – popr., 101/13, 55/15 – ZFisP, 96/15 – ZIPRS1617 in 13/18);
- Zakon o Javnem štipendijskem, razvojnem, invalidskem in preživninskem skladu Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 78/06 – uradno prečiščeno besedilo, 106/12, 39/16 in 11/18 – ZIZ-L);
- Ustanovitveni akt Javnega štipendijskega, razvojnega, invalidskega in preživninskega sklada Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 23/13, 84/16, 12/17 – popr., 23/17 in 30/19);
- Zakon o javnih skladih (Uradni list RS, št. 77/08, 8/10 – ZSKZ-B in 61/20 – ZDLGPE);
- Zakon o štipendiranju (Uradni list RS, št. 56/13, 99/13 – ZUPJS-C, 8/16, 61/17 – ZUPŠ, 31/18 in 46/19);
- Zakon o štipendiranju (Uradni list RS, št. 59/07, 63/07 – popr., 73/08, 8/09, 53/09, 40/09, 7/10, 56/10, 3/11, 57/11, 62/10 – ZUPJS, 40/11 – ZUPJS-A, 40/12 – ZUJF, 57/12 – ZPCP-2D, 56/13 – ZŠtip-1);
- Zakon o splošnem upravnem postopku (Uradni list RS, št. 24/06 – uradno prečiščeno besedilo, 105/06 - ZUS-1, 126/07, 65/08, 08/10 in 82/13);
- Obligacijski zakonik (Uradni list RS, št. 97/07 – uradno prečiščeno besedilo, 64/16 –
- Zakon o finančnem poslovanju, postopkih zaradi insolventnosti in prisilnem prenehanju (Uradni list RS, št. 13/14 – uradno prečiščeno besedilo, 10/15 – popr., 22/16, 31/16 – odl. US, 38/16 – ZD-C, 54/18 – odl. US in 69/19 – odl. US);
- Zakon o zaposlitveni rehabilitaciji in zaposlovanju invalidov (Uradni list RS, št. 16/07 – uradno prečiščeno besedilo, 87/11, 96/12 – ZPIZ-2 in 98/14);
- Pravilnik o postopkih za izvrševanje proračuna Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 50/07, 61/08, 99/09 – ZIPRS1011, 3/13 in 81/16);
- Politika štipendiranja (2015–2019) s spremembami in dopolnitvami, sprejetimi na Vladi Republike Slovenije 4. junija 2015 in 4. novembra 2016;
- Splošni pogoji poslovanja Javnega štipendijskega, razvojnega, invalidskega in preživninskega sklada Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 35/18; v nadaljevanju SPP);
- Uredba Sveta (ES) št. 4/2009 z dne 18. decembra 2008 o pristojnosti, pravu, ki se uporablja, priznavanju in izvrševanju sodnih odločb ter sodelovanju v preživninskih zadevah;
- Konvencija o mednarodni izterjavi preživnine otrok in drugih oblik družinskih preživnin (Uradni list RS št. 192 z dne 22. 7. 2011, str. 51);
- Konvencija o izterjavi preživninskih zahtevkov v tujini z dne 20. 6. 1956 (Uradni list SFRJ – MP, št. 11/81).

I. Opis dejanskega stanja

Celotni prihodki sklada v letu 2019 so znašali 41.868.580 EUR, odhodki pa 38.383.305 EUR, v predhodnem letu so bili celotni prihodki 38.184.624 EUR, odhodki pa 33.517.966 EUR. Presežek prihodkov nad odhodki v letu 2019 je bil 3.485.275 EUR, v letu 2018 pa 4.666.658 EUR (vir: letno poročilo 2019).

Sklad je v letu 2019 iz proračuna RS prejel tudi sredstva za transferje končnim upravičencem:

MDDSZ 13.077.179 EUR, MIZŠ 9.592.591 EUR, MGRT 300.000 EUR in v letu 2018 MDDSZ 17.250.381 EUR, MIZŠ 14.390.774 EUR in MGRT 525.730 EUR (podatki vključujejo tudi vračila v proračun RS).

Na podlagi Zakona o Javnem štipendijskem, razvojnem, invalidskem in preživninskem skladu Republike Slovenije (ZJSRS), sklad izkazuje prihodke na delu delovanja sklada in na dejavnosti jamstvenega, preživninskega in invalidskega sklada. Programska sredstva, ki jih sklad dobi iz državnega proračuna na svoj podračun od koder le posreduje izplačila transferov končnim upravičencem, evidentira v svojih poslovnih knjigah le na kontih stanja. Sklad izplača programska sredstva končnim upravičencem iz sredstev sklada (namensko premoženje) in nato na podlagi pogodb o financiranju izstavi zahtevek ministrstvu za povračilo sredstev.

Na podlagi 8. člena sklenjene pogodbe o financiranju z MDDSZ sklad izda mesečni zahtevek za financiranje delovanja, kjer navede natančno specifikacijo realiziranih plačil za pretekli mesec, oceni plačila za tekoči mesec in izkaže plan plačil za mesec izplačila zahtevka.

V zahtevku za dejavnost pa sklad navede natančno specifikacijo realiziranih plačil za pretekli mesec in zahteva povračilo izplačanih sredstev upravičencem.

Za stroške upravljanja in vodenja projektov na programih Evropskih socialni skladi ESS (materialni stroški in plače zaposlenih na projektih ESS) sklad ne prejme sredstev na podlagi vnaprejšnjega financiranja, temveč šele po nastalih izdatkih sklada. Enako velja tudi za projekte financirane s strani MGRT (KCDM) in MIZŠ (Internacionalizacija izobraževanja).

Pregledana so bila naslednja področja delovanja sklada:

1. ŠTIPENDIRANJE

Sklad razpisuje različne štipendije za izobraževanje dijakov in študentov, pa tudi strokovnjakov. Štipendije sklada so npr. Zoisova štipendija za spodbujanje doseganja izjemnih dosežkov, štipendije za mednarodno mobilnost v okviru programov Ad futura, štipendije za deficitarne poklice in druge. Zbira in objavlja tudi druge štipendije, kot so ponudba kadrovske štipendij delodajalcev in štipendije drugih ustanov.

V letu 2019 je bilo v okviru treh programov mednarodne mobilnosti objavljenih 11 javnih razpisov za dodelitev štipendije. Sklad je objavil tudi 2 razpisa za podporo internacionalizaciji slovenskega visokega šolstva na podlagi pogodbe, sklenjene z MIZŠ. Poleg tega pa je sklad, kot vsako leto, objavil tudi javni razpis za dodelitev Zoisovih štipendij. Skupaj je bilo tako objavljenih 15 javnih razpisov na področju štipendiranja.

Poleg zgoraj navedenih novih javnih razpisov je sklad v letu 2019 na področju štipendij izvajal aktivnosti v zvezi s 130 javnimi razpisi, ki so bili objavljeni od leta 2002 naprej. Aktivnosti za razpise so vključevale pripravo in objavo razpisov ter njihovo promocijo, odločanje o prejetih vlogah, izvajanje odločb neposredno ali preko pogodb, izplačilo štipendij za višje letnike pri večletnem študiju in druga izplačila po pogodbah, urejanje pogodbenih razmerij in preverjanje izpolnjevanja pogojev glede zaključka pogodbenih obveznosti (potrdila, poročila, diplome itd.). Za razpise, kjer je po končanem izobraževanju predvidena zaposlitev, naloge zajemajo tudi spremljanje zaposlitve (na osnovi poizvedb). V primerih kršitev štipendijskega razmerja, so bili izvedeni tudi postopki za vračilo izplačanih sredstev.

Pregledana sta bila javna razpisa:

- Javni razpis za sofinanciranje študijskega oziroma znanstvenega obiska študentov v tujini (št. 277. javni razpis):

Javni razpis je bil izveden v sodelovanju z Ministrstvom za izobraževanje, znanost in šport (MIZŠ). Razpisanih je bilo 100.000,00 EUR. Razpis je bil objavljen 25. 7. 2019. Predmet razpisa je bilo štipendiranje oziroma financiranje študijskih obiskov študentov vseh treh bolonjskih stopenj pri slovenskih visokošolskih učiteljih in raziskovalcih, ki delujejo na akreditiranih izobraževalnih ustanovah ali v raziskovalnih organizacijah v tujini. Cilj razpisa je povezovanje z uglednimi slovenskimi profesorji, ki delujejo na kakovostnih visokošolskih ustanovah v tujini, in omogočanje kroženja znanja ter znanstvenih dognanj. Sredstva se dodelijo za pokritje neposrednih stroškov študijskega oz. znanstvenega obiska, in sicer: za stroške nastanitve, prehrane in druge neposredne stroške v času obiska in za potne stroške od prebivališča v Republiki Sloveniji do kraja, v katerem poteka obisk.

V inšpekcijskem pregledu so bili pregledani naslednji spisi: št. 11010-74/2020; št. 11010-81/2020; št. 11010-89/2020; št. 11010-111/2020 in št. 11010-125/2020.

- Javni razpis štipendij za sodelovanje na tekmovanjih v tujini za leto 2019 (št. 282. javni razpis):

Javni razpis v vrednosti 450.000,00 EUR je bil objavljen 10. 12. 2019. Razpis je bil objavljen z odprtim rokom do porabe sredstev najpozneje do 30. oktobra 2020. Predmet javnega razpisa je bila dodelitev štipendij za sodelovanje dijakov, študentov in njihovih mentorjev na skupinskih ali individualnih tekmovanjih iz znanja ali raziskovanja v tujini, ki se začnejo med 1. 1. 2019 in 30. 9. 2020. Štipendija se dodeli za udeležbo oziroma mobilnost tekmovalcev ali članov tekmovalne skupine ter največ dveh mentorjev. Med upravičene stroške za udeležbo na tekmovanju v tujini štejejo potni stroški, stroški bivanja, stroški kotizacij ali prijavnin, ki jih zaračuna organizator tekmovanja v tujini, ter vsi ostali stroški, neposredno povezani z mobilnostjo tekmovalcev oziroma mentorjev, ki izpolnjujejo pogoje tega javnega razpisa, iz Slovenije na konkretno tekmovanje v tujini.

Izterjave na področju dejavnosti štipendiranja in na področju dejavnosti vlaganja v razvoj so se izvajale sproti. Terjatve so bile vzpostavljene z vročitvijo zahtevkov oziroma z dokončnostjo odločbe o vračilu dolga.

Sklad je konec leta 2019 sklenil aneks k dogovoru o sodelovanju s Finančno upravo Republike Slovenije (FURS), tako, da sedaj lahko preko informacijskega sistema FURS izterjuje tudi terjatve iz naslova štipendij za deficitarne poklice, štipendij za Slovence v zamejstvu in po svetu ter štipendij za študijske obiske.

V inšpekcijskem pregledu so bili pregledani naslednji spisi: št. 11015-5/2020; št. 11015-6/2020; št. 11015-20/2020; št. 11015-21/2020 in št. 11015-47/2020.

Ugotovitve:

Proračunski inšpektor ugotavlja, da sta bila javna razpisa za sofinanciranje študijskega oziroma znanstvenega obiska študentov v tujini in razpis štipendij za sodelovanje na tekmovanjih v tujini v letu 2019 izvedena v sodelovanju z Ministrstvom za izobraževanje, znanost in šport in Ministrstvom za delo, družini, socialne zadeve in enake možnosti.

Vzorčno so bili pregledani posamezni spisi (ki zajemajo odločanje o prejetih vlogah, izvajanje odločb neposredno ali preko pogodb, izplačilo štipendij in druga izplačila po pogodbah, urejanje pogodbenih razmerij in preverjanje izpolnjevanje pogojev glede zaključka pogodbenih

obveznosti potrdila, poročila, diplome itd.) izdani na podlagi javnega razpisa in sklenjene pogodbe za podporo internacionalizaciji slovenskega visokega šolstva ter v skladu z 52. členom Zakona o štipendiranju ZŠtip -1. Nepravilnosti niso bile ugotovljene.

1.1 Štipendije za deficitarne poklice (2016- 2022) iz sredstev ESS

(št. 273. javni razpis in popravek besedila javnega razpisa z dne 22.8.2019):

Javni razpis za dodelitev štipendij za deficitarne poklice je bil objavljen na podlagi Odločitve o podpori št. 10-1/3/MDDSZ/0 za operacijo »Štipendije za deficitarne poklice«, izdane s strani Službe Vlade Republike Slovenije za razvoj in evropsko kohezijsko politiko v vlogi organa upravljanja (št. dokumenta: 3032-13/2016/6 z dne 11. 2. 2016, z vsemi spremembami) ter Pogodbe št.: C2611-16-311301 o sofinanciranju operacije »Štipendije za deficitarne poklice« v okviru 10. prednostne osi: Znanje, spretnosti in vseživljenjsko učenje za boljšo zaposljivost, 10. 1. prednostne naložbe: Krepitev enake dostopnosti vseživljenjskega učenja za vse starostne skupine v formalnem, neformalnem in priložnostnem okolju, izpopolnjevanje znanja, spretnosti in kompetenc delovne sile ter spodbujanje prožnih možnosti učenja, vključno prek poklicnega usmerjanja in validiranja pridobljenih kompetenc, 10.1.3 specifičnega cilja: Spodbujanje prožnih oblik učenja ter podpora kakovostni karierni orientaciji za šolajočo se mladino na vseh ravneh izobraževalnega sistema Operativnega programa za izvajanje evropske kohezijske politike v obdobju 2014 – 2020 (z vsemi spremembami), sklenjene med skladom v vlogi upravičenca in Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti (MDDSZ) v vlogi posredniškega organa z dne 15. 2. 2016.

Namen programa Štipendije za deficitarne poklice je spodbujanje mladih k vpisu za poklice, ki so prepoznani kot deficitarni. Štipendije za deficitarne poklice so bile namenjene dijakom in študentom, ki se izobražujejo na ravneh izobraževanja in področjih, opredeljenih v politiki štipendiranja. Glavni cilj programa je zagotavljanje ustreznega kadra na trgu glede na povpraševanje delodajalcev. S šolskim letom 2019/2020 je bilo od 2043 vključenih 1006 aktivnih štipendistov. Največ štipendistov je bilo po podatkih za oktober 2019 vpisanih v izobraževalni program za poklic mizarja, električarja, mehatroniškega operaterja in slaščičarja.

Sklad je obveščal morebitne vlagatelje, njihove starše in preostalo javnost preko medijev s sporočili za javnost in izjavami ali sodelovanjem v pogovornih oddajah (radio, televizija, tiskane publikacije, splet). Skupni znesek štipendij izplačanih dijakom leta 2019 je znašal 4.080.330,40 EUR. Od posredniškega organa je sklad v letu 2019 prejel 3.101.881,41 EUR sredstev za oddane zahtevke za izplačilo. **Sklad je v letu 2019 v proračun Republike Slovenije vrnil sredstva v višini 67.500,00 EUR.**

Program se izvajal v sodelovanju z MDDSZ.

Izterjave na področju dejavnosti štipendiranja in na področju dejavnosti vlaganja v razvoj so se izvajale sproti. Terjatve so bile vzpostavljene z vročitvijo zahtevkov oziroma z dokončnostjo odločbe o vračilu dolga.

Sklad je konec leta 2019 sklenil aneks k dogovoru o sodelovanju s Finančno upravo Republike Slovenije (FURS), tako, da sedaj lahko preko informacijskega sistema FURS izterjuje tudi terjatve iz naslova štipendij za deficitarne poklice, štipendij za Slovence v zamejstvu in po svetu ter štipendij za študijske obiske.

V inšpekcijskem pregledu so bili pregledani naslednji spisi: št. 11070-4/2019; št. 11070-5/2019;

št. 11070-6/2019; št. 11070-7/2019 in št. 11070-8/2019.

Ugotovitve:

Proračunski inšpektor ugotavlja, da je bil javni razpis za dodelitev štipendij za deficitarne poklice izveden na podlagi Odločitve o podpori za operacijo »Štipendije za deficitarne poklice«, izdane s strani Službe Vlade Republike Slovenije za razvoj in evropsko kohezijsko politiko v vlogi organa upravljanja, (z vsemi spremembami) ter Pogodbe o sofinanciranju operacije »Štipendije za deficitarne poklice« v okviru 10. prednostne osi: Znanje, spretnosti in vseživljenjsko učenje za boljšo zaposljivost, 10. prednostne osi: »Znanje, spretnosti in vseživljenjskega učenje za boljšo zaposljivost predvsem mladih«.

Vzorčno so bili pregledani posamezni spisi, ki zajemajo vloge in dodeljene štipendije za posamezne poklice, ki so priznani kot deficitarni. Nepravilnosti niso bile ugotovljene.

2. VLAGANJE V RAZVOJ KADROV

Sklad s pomočjo evropskih sredstev izvaja različne programe, s katerimi skrbi za razvoj ljudi od šolanja do konca karijerne poti. Mladim omogoča pridobivanje praktičnih izkušenj že v času izobraževanja. Podjetja podpira pri razvoju zaposlenih vseh generacij, pridobivanju novih znanj in razvoju kompetenc tako z razpisi kot tudi z izvajanjem številnih brezplačnih podpornih dejavnosti. Pregledan je bil naslednji program:

2.1 Javni razpis za sofinanciranje neformalnih izobraževanj in usposabljanj zaposlenih (št. 255. javni razpis)

Javni razpis za sofinanciranje neformalnih izobraževanj in usposabljanj zaposlenih je bil objavljen na podlagi Odločitve o podpori, št.10-1/2/MDDSZ/0, št. dok. 3032-35/2018/10, ki jo je Služba Vlade Republike Slovenije za razvoj in evropsko kohezijsko politiko v vlogi organa upravljanja izdala dne 8. 5. 2018, ter Pogodbe št.: C2611-C2611-18-311203 o sofinanciranju operacije »Neformalno izobraževanje in usposabljanje zaposlenih«, sklenjene med skladom v vlogi upravičenca in MDDSZ v vlogi posredniškega organa z dne 16. 5. 2018.

Program se je izvajal v sodelovanju z MDDSZ.

Namen javnega razpisa je bil povečati vključenost v vseživljenjsko učenje (VŽU) ter izboljšati kompetence, ki jih posamezniki, zaposleni v Republiki Sloveniji, potrebujejo zaradi potreb na trgu dela, večje zaposljivosti in mobilnosti ter osebnega razvoja in delovanja v sodobni družbi. Namen operacije je bil spodbujanje usposabljanja zaposlenih za konkurenčnost in zaposljivost za povečanje kompetenc in mobilnosti zaposlenih na eni strani ter krepitev konkurenčnosti delodajalcev na drugi strani ter vzpostavitev sistema spodbud za povezovanje usposabljanja in potreb na trgu dela, ki bodo odpravljale strukturna neskladja, izboljšala kvalifikacijsko strukturo človeških virov in povečevala mobilnost in zaposljivost. Program se je v letu 2019 zaključil.

Največje delež usposabljanj so predstavljali tečaji tujih jezikov (30%), mehkih veščin (komunikacija, vodenje - 13 %), tečaji s področja informacijske tehnologije (10%) in nevrolingvističnega programiranja (NLP – 5%). Druga usposabljanja so bila s področij računovodstva in knjigovodstva, usposabljanja za mediatorje ter tečaji za pridobivanje licenc in usposabljanje za strokovne izpite, pridobitev nacionalnih poklicnih kvalifikacij (NPK) in udeležba na konferencah in seminarjih.

Skupno vrednost realiziranih stroškov je bila 1.153.326,27 EUR od česar je bilo vlagateljem izplačanih 1.102.700,52 EUR.

Sklad je do konca operacije v proračun Republike Slovenije vrnil sredstva v višini 1.116,66 EUR.

V inšpekcijskem pregledu so bili pregledani naslednji spisi: št. 11088-127/2018; št. 11088-283/2018; št. 11088-563/2018; št.11088-607/2018; št. 11088-772/2018; št. 11088-1307/2018; št. 11088-1599/2018; št. 11088-2300/2018; št. 11088-2410/2018 in št.11088-2658/2018.

Ugotovitve:

Proračunski inšpektor ugotavlja, da je bil javni razpis za sofinanciranje neformalnih izobraževanj in usposabljanja zaposlenih izveden in objavljen na podlagi Odločitve o podpori, št. 10-1/2/MDDSZ/0 Službe Vlade Republike Slovenije za razvoj in evropsko kohezijsko politiko v vlogi organa upravljanja, ter Pogodbe o sofinanciranju operacije »Neformalno izobraževanje in usposabljanje zaposlenih«, sklenjene med skladom v vlogi upravičenca in MDDSZ v vlogi posredniškega organa.

Vzorčno so bili pregledani posamezni spisi (prijava na javni razpis, sklepi o izboru prejemnikov in podpis pogodb, nakazila) prejemnikov sredstev za spodbujanje usposabljanja in za konkurenčnost in zaposljivost v skladu s pravnimi podlagami. Nepravilnosti niso bile ugotovljene.

3. ZAGOTAVLJANJE PRAVIC DELAVCEM OB INSOLVENTNOSTI DELODAJALCA (JAMSTVENI SKLAD)

Sklad zagotavlja pravice delavcem, ki jim je delovno razmerje prenehalo zaradi insolventnosti njihovega delodajalca ali izbriša delodajalca iz sodnega registra. Vlagatelji lahko uveljavljajo pravice glede neizplačane plače oziroma nadomestila za zadnje tri mesece pred prenehanjem delovnega razmerja, nadomestila za neizkoriščeni letni dopust v tekočem letu in odpravnino.

Pri skladu je leta 2019 vložilo zahtevo za poravnavo obveznosti na podlagi pravic delavcev ob insolventnosti delodajalca 1246 delavcev iz 84 podjetij. Razlog prenehanja delovnega razmerja je bil v večini primerov stečaj podjetja. V enem pregledanem primeru je podjetje šlo najprej v prisilno poravnavo in nato v stečaj (Litostroj, specialna livarna, proizvodnja in storitve, d.o.o.).

Do 31. decembra 2019 je izplačilo prejelo 1.218 upravičencev iz 104 podjetij. Skupni znesek izplačila je znašal 4.279.960,58 EUR bruto, upravičenci pa so prejeli v povprečju 1.790,05 EUR neto izplačila. Najvišje izplačilo sredstev je bilo izplačano upravičencem podjetja Adria Airways, Slovenski letalski prevoznik, d.o.o., ki jih je bilo največ in za katere je sklad v letu 2019 izplačal 1.981.159,22 EUR.

Sklad je na področju pravic delavcev ob insolventnosti delodajalca o vseh popolnih vlogah odločil v zakonskih rokih. Vse izvršljive odločbe so bile pravočasno izplačane. Povprečni čas od vložitve zahtevka do izdaje odločbe upravičencu je bil 20 dni.

Sklad je z dnem izplačila prevzel položaj delavca kot upnika zoper podjetje, in sicer do višine izplačanih sredstev. Stečajni upravitelj oziroma upravitelj prisilne poravnave je obveščen o izplačilih in vstopu sklada v terjatev s specifikacijo izplačil po upravičencih in razvrstitvi po zakonskih pravicah (neizplačane plače oziroma nadomestila plač, nadomestila za neizkoriščen dopust in odpravnina). Višina izterjave sredstev je bila odvisna od hitrosti poteka stečajnih postopkov oziroma višine stečajne mase dolžnika.

V inšpekcijskem nadzoru so bili pregledani primeri podjetja Adria Airways, Slovenski letalski prevoznik d.o.o.- v stečaju. Iz podjetja je sklad prejeli 523 zahtev. Od tega sta bili dve zahtevi zavrneni, ker je delavcem delovno razmerje prenehalo iz drugega razloga in ne iz razloga stečaja. V 521 zadevah je bila izdana pozitivna odločba in izvedeno izplačilo. Sklad za vsakega upravičenca vodi samostojen postopek.

V inšpekcijskem nadzoru so bili pregledani naslednji spisi:

- št. JS 01299/2019; št. JS 01300/2019; št. JS 01301/2019; št. JS 01302/2019, št. JS 01303/2019 in
- vstopi v terjatev prevoznika ADRIA AIRWAYS v dnevih: 28.11.2019 v višini 1.827.532,83 EUR, 23.12.2019 v višini 153.626,39 EUR in 29.01.2020 v višini 49.536,49 EUR.

Ugotovitve:

Proračunski inšpektor ugotavlja, da je sklad v letu 2019 zagotavljal pravice delavcem, ki jim je delovno razmerje prenehalo zaradi insolventnosti njihovega delodajalca ali izbrisa delodajalca iz sodnega registra. Vzorčno so bili pregledani spisi izplačil nadomestila upravičencem podjetja Adria Airways, ki so bila izvedena v skladu z Zakonom o Javnem štipendijskem, razvojnem, invalidskem in preživninskem skladu Republike Slovenije (ZJSRS) in prejete terjatve.

Proračunski inšpektor ugotavlja, da so bila sredstva pridobljena s poplačilom terjatev delodajalca oziroma stečajnemu dolžniku po 6. odstavku 28. člena ZJSRS, ki jih sklad pridobi z izterjavo, prihodek sklada, kar sklad upošteval tudi pri svojem poslovanju in računovodskih izkazih. Nepravilnosti niso bile ugotovljene.

4. ZAGOTAVLJANJE PRAVICE OTROK DO NADOMESTILA PREŽIVNINE (PREŽIVNINSKI SKLAD)

Sklad otrokom, ki jim je s pravnomočno sodbo, začasno odredbo oziroma dogovorom pri centru za socialno delo določena preživnina, a je preživninski zavezanci ne plačujejo ali jo plačujejo neredno, zagotavlja pravico do nadomestila preživnine. Zahtevo za uveljavitev pravice do nadomestila preživnine za otroka vloži njegov zakoniti zastopnik.

Leta 2019 je pri skladu vložil zahtevo za nadomestilo preživnine 441 zakoniti zastopnik za 641 otrok. Za enega otroka je bilo vloženi 65,5 odstotka vlog, za dva otroka 25,2 odstotka, za tri otroke 7,7 odstotka in za štiri otroke 1,6 odstotka (sedem zakonitih zastopnikov).

Ugodno je bilo odločeno za 433 otrok, za 161 otrok so bile izdane zavrnilne odločbe, 45 zahtev za 57 otrok je bilo zavrženih, za 10 zahtev za 42 otrok je bil podan umik, skupaj je bilo tako odločeno o 456 zahtevah za 665 otrok (podatek vključuje tudi vloge, vložene konec leta 2018 in odločene leta 2019). Razlog za zavrnitev pravice do nadomestila preživnine je bil v 121 primerih, da izvršba ni bila vložena ali ni trajala tri mesece (oziroma ni bila neuspešno končana), v 7 primerih je bil razlog, da je otrok že dopolnil 18 let, za 4 otroke so bile zahteve zavrnjene, ker je otrok tujec in ni vzajemnosti, v 18 primerih je bilo ugotovljeno, da je preživnina tekoče plačana, med preostalimi razlogi pa so še namestitve v zavod, kjer ima otrok pretežno brezplačno oskrbo in skupno gospodinjstvo s preživninskim zavezancem.

Sklad je v letu 2019 izplačal nadomestila preživnine v vrednosti 3.435.065,96 EUR in od dolžnikov preživninskega sklada izterjal sredstva v vrednosti 2.494.152,28 EUR (od preživninskih zavezancev 2.467.141,09 EUR in od zakonitih zastopnikov 27.011,19 EUR).

O vseh popolnih vlogah je bilo odločeno v zakonskih rokih, vse izvršljive odločbe so bile tudi pravočasno izplačane, zaostankov ni. Aprila 2019 so bila usklajena nadomestila preživnine, ki

so od 1. aprila 2019 znašala za otroka do 6. leta starosti 76,07 EUR, za otroka od 6. do 14. leta starosti 83,66 EUR in za otroka, starejšega od 14 let, 98,88 EUR.

Sklad med letom vse vloge tudi aktivno spremljal. V letu 2019 je bil povprečen čas od prejema vloge za nadomestilo preživnine do izdaje odločbe 27 dni.

Za leto 2019 je nadomestilo preživnine prejelo 3844 otrok. Pravica iz naslova nadomestila preživnine je leta 2019 prenehala 562 otrokom. Največ prenehanj (391) je bilo, ker je otrok dopolnil 18 let, kar je zakonsko določena najvišja starost za prejemanje nadomestila preživnine. V 71 primerih je bilo ugotovljeno, da niso več izpolnjeni vsi pogoji za priznanje pravice, in sicer gre pretežno za primere, ko preživninski zavezanec redno plačuje preživnino. Šest otrok se je izselilo iz Slovenije. V 51 primerih je prenehanje zahteval zakoniti zastopnik. Najpogostejši razlog, da prenehanje zahteva zakoniti zastopnik, je redno prejemanje preživnine od preživninskega zavezanca. Drugi razlogi se nanašajo na druge pogoje za priznanje pravice po zakonu.

Za izvajanje programa dela na preživninskem skladu so bila načrtovana izplačila 3.650 upravičencem v vrednosti 3.800.000 EUR, od tega iz proračuna v 1.800.000,00 EUR. Skupaj je bilo izplačanih 3.435.065,96 EUR nadomestil preživnine, od tega 1.800.000,00 EUR iz proračuna RS in 1.635.065,96 EUR iz lastnih sredstev izterjave. Leta 2019 je bilo od dolžnikov preživninskega sklada (preživninskih zavezancev in zakonitih zastopnikov) vrnjenih 2,494.152,28 EUR, kar je 4,3 odstotke manj kot v prejšnjem letu.

V inšpekcijskem pregledu so bili pregledani naslednji spisi: št. 1200-00041/2019; št. 1200-00067/2019; št. 1200-00090/2019; št. 1200-00434/2019 in št. 1200-00440/2019.

Ugotovitve:

Proračunski inšpektor ugotavlja, da so bila izplačila nadomestil preživnin izvedena v skladu z Zakonom o Javnem štipendijskem, razvojnem, invalidskem in preživninskem skladu Republike Slovenije (ZJSRS). Vzorčno so bila pregledna posamezna izplačila in zahteve za uveljavitev pravice do nadomestila preživnine.

Proračunski inšpektor ugotavlja, da so bila sredstva pridobljena s poplačilom terjatev otroka proti preživninskemu zavezancu po 6. odstavku 28. člena ZJSRS, ki jih sklad pridobi z izterjavo, prihodek sklada, kar sklad tudi upošteva pri svojem poslovanju in računovodskih izkazih. Pristojno ministrstvo - MDDSZ pa tega dejstva ne upošteva in za ta znesek prejetih terjatev neupravičeno zmanjšuje izplačila skladu na različnih postavkah.

Na podlagi 2. točke prvega odstavka 104. člena ZJF proračunski inšpektor predlaga pristojnemu ministrstvu (MDDSZ), da svoje delovanje v zvezi s prejetimi terjatvami sklada uskladi s šestim odstavkom 28. člena Zakona o Javnem štipendijskem, razvojnem, invalidskem in preživninskem skladu Republike Slovenije (ZJSRS).

Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti (MDDSZ) in Javni štipendijski, razvojni, invalidski in preživninski sklad RS (JŠRIPS RS) morata pisno poročati o izvedenem ukrepu za odpravo ugotovljene pomanjkljivosti z dokazili v roku 30 dni od vročitve zapisnika.

5. IZTERJAVA PREŽIVNINE IZ TUJINE

Sklad je centralni, sprejemni in posredovalni organ v postopkih mednarodne izterjave preživnin. Postopki mednarodne izterjave preživnin potekajo po Uredbi Sveta (ES) št. 4/2009 z dne 18. decembra 2008 o pristojnosti, pravu, ki se uporablja, priznavanju in izvrševanju sodnih odločb ter sodelovanju v preživninskih zadevah, Konvenciji o mednarodni izterjavi preživnine otrok in

drugih oblik družinskih preživnin z dne 23. 11. 2007 ter Konvenciji ZN o izterjavi preživninskih zahtevkov v tujini z dne 20. 6. 1956.

Poslanstvo področja mednarodne izterjave preživnin je zagotoviti učinkovito mednarodno izterjavo preživnin otrokom in drugih oblik družinskih preživnin z vzpostavitvijo in učinkovitim sodelovanjem med organi držav članic EU oziroma držav podpisnic konvencij, z omogočanjem vlaganja zahtevkov za priznanje in izvršitev odločb o preživnini ter z oblikovanjem učinkovitih ukrepov za izvršitev odločb o preživnini brez odlašanja.

Od MDDSZ in Državnega pravobranilstva (zdaj Državnega odvetništva) je sklad v letu 2017 prevzel v reševanje vse še odprte zadeve.

Leta 2019 je bila osrednja pozornost namenjena tekočim zadevam. Opravljen je bil pravni pregled vseh prevzetih zadev, pospešeno se je opravljalo reševanje najstarejših prevzetih zadev.

V aplikacijo Register mednarodnih dolžnikov je bil vnesen pravni pregled vseh prenesenih zadev, prav tako je bil opravljen pregled finančnega stanja na prenesenih zadevah. Za vse zadeve, kjer poteka izvršba v Sloveniji so bili pripravljene finančni podatki za vzpostavitev otvoritvenih stanj v novem informacijskem sistemu.

V letih 2017, 2018 in 2019 je bil pripad novih zadev večji od pripada v preteklih letih. Leta 2019 je bilo 108 novih zadev, od tega 82 zadev, ki se nanašajo na postopek izterjave v tujini, in 26 zadev, ki se nanašajo na postopek izterjave v Sloveniji. Upoštevati je treba, da so postopki mednarodne izterjave preživnin zelo zahtevni z vidika same vsebine, do zamud pri pošiljanju dokumentacije v tujino pa ne sme prihajati, saj ima zamuda za posledico ustavitev postopka.

Sklad je v obdobju od 1. 1. 2019 do 31. 12. 2019 prenakazal **106.157,00** EUR upnikom. Za primerjavo je bilo v letu 2018 skupaj 50.249,74 EUR prenakazil upnikom, v letu 2017 pa 49.680,00 EUR.

Po stanju na dan 31. 12. 2019 je bilo nerešenih skupno 520 zadev, od katerih se jih 122 nanaša na izterjavo v Republiki Sloveniji, 398 pa na izterjavo v tujini.

V inšpekcijskem pregledu so bili vzorčno pregledani naslednji spisi: št. 1203-17-2019; izterjava v SLO vloga iz Češke; št. 1203-20-2019; izterjava v SLO vloga iz Avstrije; št. 1203-23-2019; izterjava v SLO vloga iz Hrvaške; št. 1204-13-2019; vloga poslana v Avstrijo in št. 1204-55-2019; vloga poslana v Nemčijo.

Ugotovitve:

Proračunski inšpektor ugotavlja, da postopki mednarodne izterjave preživnin potekali v skladu z Uredbo Sveta (ES), Konvencijo o mednarodni izterjavi preživnine otrok in drugih oblik družinskih preživnin in Konvencijo ZN o izterjavi preživninskih zahtevkov v tujini. Nepravilnosti niso bile ugotovljene.

6. PORABA PRESEŽEKA PRIHODKOV NAD ODHODKI ZA LETO 2018

V skladu s 40. členom Zakona o javnih skladih (ZJS-1) se presežek prihodkov nad odhodki javnega sklada, izkazanega v računovodskih izkazih javnega sklada za preteklo poslovno leto, se najprej nameni za financiranje delovanja javnega sklada v tekočem poslovnem letu.

Morebitni preostanek presežka prihodkov nad odhodki ustanovitelj lahko razporedi za povečanje namenskega premoženja in kapitala javnega sklada ali ga pusti nerazporejenega.

Če presežek prihodkov nad odhodki javnega sklada ne zadostuje za financiranje delovanja javnega sklada v tekočem poslovnem letu, se za pokrivanje primanjkljaja najprej uporabi morebitni nerazporejeni presežek prihodkov nad odhodki iz preteklih let. Če tega ni, ustanovitelj zagotovi manjkajoča sredstva iz svojega proračuna ali sprejme sklep o zmanjšanju kapitala javnega sklada. Nakazilo sredstev za financiranje delovanja javnega sklada je prihodek javnega sklada. Javni sklad v svojih računovodskih izkazih ne sme izkazovati nepokritega presežka odhodkov nad prihodki iz preteklih let.

Javni študentski, razvojni, invalidski in preživninski sklad RS je v letu 2018 po denarnem toku izkazal presežek prihodkov nad odhodki v vrednosti **4.666.658 EUR**.

Presežek sklada je potrebno obravnavati ločeno po posameznih dejavnostih/podračunih sklada, saj so sredstva na teh podračunih strogo namenska in jih ni mogoče uporabljati za financiranje morebitnega primanjkljaja na drugi dejavnosti sklada.

Sklad je v letu 2018 ustvaril presežek prihodkov na odhodki v delu, kjer izvaja aktivnosti invalidskega in jamstvenega dela sklada, medtem ko je izkazal primanjkljaj (presežek odhodkov nad prihodki) v delu poslovanja ki se nanaša na preživninski sklad, študentski del sklada in na delovanje sklada. Saldo vseh presežkov in primanjkljajev znaša, kot je navedeno v predhodnem tekstu, 4.666.658 EUR.

Vlade Republike Slovenije je za Leto 2018 s sklepom št. 47602-1/2020/3 z dne 21. 1. 2020 sprejela Letno poročilo Javnega študentskega, razvojnega, invalidskega in preživninskega sklada Republike Slovenije za leto 2018 in podala pozitivno mnenje in ga poslala Državnemu zboru Republike Slovenije.

Vlada Republike Slovenije se je odločila, da se presežek prihodkov nad odhodki oziroma presežek odhodkov na prihodki, ugotovljen v izkazu prihodkov in odhodkov za Javni študentski, razvojni, invalidski in preživninski sklad Republike Slovenije v poslovnem letu 2018 razporedi na naslednji način:

Presežek prihodkov nad odhodki na podračunih invalidskega in jamstvenega sklada ostane nerazporejen, in sicer:

- invalidski sklad presežek prihodkov nad odhodki (80. člen Zakona o zaposlitveni rehabilitaciji in zaposlovanju invalidov; v nadaljevanju: ZZRZI) v višini **4.266.060,87 EUR**,
- jamstveni sklad presežek prihodkov nad odhodki (28. člen ZJSRS) v višini **997.163,22 EUR**.

Ti presežki se, v skladu z veljavno zakonodajo, lahko uporabljajo izključno za financiranje dejavnosti invalidskega oziroma jamstvenega sklada in v naslednjem proračunskem letu jih je sklad namenil za izplačila upravičencem na invalidskem oziroma jamstvenem skladu.

Presežek odhodkov nad prihodki (primanjkljaj) na podračunih delovanja sklada, dejavnost študentski in dejavnost nadomestila preživetja se pokrije iz presežka prihodkov nad odhodki sklada po posameznih dejavnostih iz preteklih let, in sicer:

- preživninski sklad presežek odhodkov na odhodki (28. člen ZJSRS) v višini **483.852,33**

EUR,

- študentski sklad presežek odhodkov na prihodki v višini 84.264,21 EUR,
- delovanje sklada presežek odhodkov nad prihodki v višini 28.448,92 EUR.

Opomba: Letno poročilo za leto 2019 na Vladi RS še ni bilo potrjeno, zato ni bilo predmet obravnave inšpekcijskega pregleda.

Ugotovitve:

Proračunski inšpektor ugotavlja, da so bili presežki prihodkov nad odhodki na delu sklada, kjer se izvaja dejavnost invalidskega in jamstvenega sklada, v letu 2019 **porabljeni za financiranje dejavnosti na teh dejavnostih sklada, kar je v skladu s sklepi Nadzornega sveta, Vlade RS in ustrezne zakonodaje.**

Presežek odhodkov na prihodki (primanjkljaj) na delu sklada, kjer se izvaja dejavnost preživitvenega in študentskega sklada, je bil v skladu s sklepom Nadzornega sveta in Vlade RS ter ustrezno zakonodajo, pokrit iz presežkov prihodkov preteklih let v skladu Zakonom o javnih skladih (ZJS-1).

Ker primanjkljajev na delovanju in dejavnosti preživitvenega in študentskega dela sklada ni mogoče pokrivati iz presežkov invalidskega in jamstvenega dela sklada, je delovanje sklada bilo skladno z zakonodajo in sprejetimi sklepi nadzornih organov in ustanovitelja Republike Slovenije.

Povzetek

Celotni prihodki sklada so v letu 2019 znašali 41.868.580 EUR, odhodki pa 38.383.305 EUR, v predhodnem letu so bili celotni prihodki 38.184.624 EUR, odhodki pa 33.517.966 EUR. Presežek prihodkov nad odhodki v letu 2019 je bil 3.485.275 EUR, v letu 2018 pa 4.666.658 EUR (vir: letno poročilo 2019).

Sklad je v letu 2019 iz proračuna RS prejel tudi sredstva za transferje končnim upravičencem: MDDSZ 13.077.179 EUR, MIZŠ 9.592.591 EUR, MGRT 300.000 EUR in v letu 2018 MDDSZ 17.250.381 EUR, MIZŠ 14.390.774 EUR in MGRT 525.730 EUR (podatki vključujejo tudi vračila v proračun RS).

Pregledani so bila naslednja področja delovanja sklada:

1. ŠTIPENDIRANJE

Pregledana sta bila naslednja javna razpisa:

- Javni razpis za sofinanciranje študijskega oziroma znanstvenega obiska študentov v tujini (št. 277. javni razpis),
- Javni razpis študentskih stipendij za sodelovanje na tekmovanjih v tujini za leto 2019 (št. 282. javni razpis):

Ugotovitve:

Proračunski inšpektor ugotavlja, da sta bila javna razpisa za sofinanciranje študijskega oziroma znanstvenega obiska študentov v tujini in razpis študentskih stipendij za sodelovanje na tekmovanjih v tujini v letu 2019 izvedena v sodelovanju z Ministrstvom za izobraževanje, znanost in šport.

Vzorčno so bili pregledani posamezni spisi (ki zajemajo odločanje o prejetih vlogah, izvajanje odločb neposredno ali preko pogodb, izplačilo študentskih stipendij in druga izplačila po pogodbah, urejanje

pogodbenih razmerij in preverjanje izpolnjevanje pogojev glede zaključka pogodbenih obveznosti potrdila, poročila, diplome itd.) izdani na podlagi javnega razpisa in sklenjene pogodbe za podporo internacionalizaciji slovenskega visokega šolstva ter v skladu z 52. členom Zakona o štipendiranju ZŠtip -1. Nepravilnosti niso bile ugotovljene.

1.1 Štipendije za deficitarne poklice (2016- 2022) iz sredstev ESS

Ugotovitve:

Proračunski inšpektor ugotavlja, da je bil javni razpis za dodelitev štipendij za deficitarne poklice izveden na podlagi Odločitve o podpori za operacijo »Štipendije za deficitarne poklice«, izdane s strani Službe Vlade Republike Slovenije za razvoj in evropsko kohezijsko politiko v vlogi organa upravljanja, (z vsemi spremembami) ter Pogodbe o sofinanciranju operacije »Štipendije za deficitarne poklice« v okviru 10. prednostne osi: Znanje, spretnosti in vseživljenjsko učenje za boljšo zaposljivost, 10. prednostne osi: »Znanje, spretnosti in vseživljenjskega učenje za boljšo zaposljivost predvsem mladih«.

Vzorčno so bili pregledani posamezni spisi, ki zajemajo vloge in dodeljene štipendije za posamezne poklice, ki so priznani kot deficitarni. Nepravilnosti niso bile ugotovljene.

2. VLAGANJE V RAZVOJ KADROV

2.1 Javni razpis za sofinanciranje neformalnih izobraževanj in usposabljanj zaposlenih (255. JR)

Ugotovitve:

Proračunski inšpektor ugotavlja, da je bil javni razpis za sofinanciranje neformalnih izobraževanj in usposabljanja zaposlenih izveden in objavljen na podlagi Odločitve o podpori, št. 10-1/2/MDDSZ/0 Službe Vlade Republike Slovenije za razvoj in evropsko kohezijsko politiko v vlogi organa upravljanja, ter Pogodbe o sofinanciranju operacije »Neformalno izobraževanje in usposabljanje zaposlenih«, sklenjene med skladom v vlogi upravičenca in MDDSZ v vlogi posredniškega organa. Vzorčno so bili pregledani posamezni spisi (prijava na javni razpis, sklepi o izboru prejemnikov in podpis pogodb ,nakazila) prejemnikov sredstev za spodbujanje usposabljanja in za konkurenčnost in zaposljivost v skladu s pravnimi podlagami. Nepravilnosti niso bile ugotovljene.

3. ZAGOTAVLJANJE PRAVIC DELAVCEM OB INSOLVENTNOSTI DELODAJALCA

Ugotovitve:

Proračunski inšpektor ugotavlja, da je sklad v letu 2019 zagotavljal pravice delavcem, ki jim je delovno razmerje prenehalo zaradi insolventnosti njihovega delodajalca ali izbrisa delodajalca iz sodnega registra. Vzorčno so bili pregledani spisi izplačil nadomestila upravičencem podjetja Adria Airways, ki so bila izvedena v skladu z Zakonom o Javnem štipendijskem, razvojnem, invalidskem in preživninskem skladu Republike Slovenije (ZJSRS) in prejete terjatve.

Proračunski inšpektor ugotavlja, da so bila sredstva pridobljena s poplačilom terjatev delodajalca oziroma stečajnemu dolžniku po 6. odstavku 28. člena ZJSRS, ki jih sklad pridobi z izterjavo, prihodek sklada, kar sklad upošteval tudi pri svojem poslovanju in računovodskih izkazih. Nepravilnosti niso bile ugotovljene.

4. ZAGOTAVLJANJE PRAVICE OTROK DO NADOMESTILA PREŽIVNINE

Ugotovitve:

Proračunski inšpektor ugotavlja, da so bila izplačila nadomestil preživnin izvedena v skladu z Zakonom o Javnem štipendijskem, razvojnem, invalidskem in preživninskem skladu Republike Slovenije (ZJSRS). Vzorčno so bila pregledna posamezna izplačila in zahteve za uveljavitev pravice do nadomestila preživnine.

Proračunski inšpektor ugotavlja, da so bila sredstva pridobljena s poplačilom terjatev otroka proti preživninskemu zavezancu po 6. odstavku 28. člena ZJSRS, ki jih sklad pridobi z izterjavo, prihodek sklada, kar sklad tudi upošteva pri svojem poslovanju in računovodskih izkazih. Pristojno ministrstvo - MDDSZ pa tega dejstva ne upošteva in za ta znesek prejetih terjatev neupravičeno zmanjšuje izplačila skladu na različnih postavkah.

Na podlagi 2. točke prvega odstavka 104. člena ZJF proračunski inšpektor predlaga pristojnemu ministrstvu (MDDSZ), da svoje delovanje v zvezi s prejetimi terjatvami sklada uskladi s šestim odstavkom 28. člena Zakona o Javnem štipendijskem, razvojnem, invalidskem in preživninskem skladu Republike Slovenije (ZJSRS).

Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti (MDDSZ) in Javni štipendijski, razvojni, invalidski in preživninski sklad RS (JŠRIPS RS) morata pisno poročati o izvedenem ukrepu za odpravo ugotovljene pomanjkljivosti z dokazili v roku 30 dni od vročitve zapisnika.

5. IZTERJAVA PREŽIVNINE IZ TUJINE

Ugotovitve:

Proračunski inšpektor ugotavlja, da postopki mednarodne izterjave preživnin potekali v skladu z Uredbo Sveta (ES), Konvencijo o mednarodni izterjavi preživnine otrok in drugih oblik družinskih preživnin in Konvencijo ZN o izterjavi preživninskih zahtevkov v tujini. Nepravilnosti niso bile ugotovljene.

6. PORABA PRESEŽEKA PRIHODKOV NAD ODHODKI ZA LETO 2018 IN 2019

Ugotovitve:

Proračunski inšpektor ugotavlja, da so bili presežki prihodkov nad odhodki na delu sklada, kjer se izvaja dejavnost invalidskega in jamstvenega sklada, v letu 2019 **porabljeni za financiranje dejavnosti na teh dejavnostih sklada, kar je v skladu s sklepi Nadzornega sveta, Vlade RS in ustrezne zakonodaje.**

Presežek odhodkov na prihodki (primanjkljaj) na delu sklada, kjer se izvaja dejavnost preživninskega in štipendijskega sklada, je bil v skladu s sklepom Nadzornega sveta in Vlade RS ter ustrezno zakonodajo, pokrit iz presežkov prihodkov preteklih let v skladu Zakonom o javnih skladih (ZJS-1).

Ker primanjkljajev na delovanju in dejavnosti preživninskega in štipendijskega dela sklada ni mogoče pokrivati iz presežkov invalidskega in jamstvenega dela sklada, je delovanje sklada bilo skladno z zakonodajo in sprejetimi sklepi nadzornih organov in ustanovitelja Republike Slovenije.

Ta zapisnik je sestavljen v treh izvodih, od katerih po enega prejme Javni študentski, razvojni, invalidski in preživninski sklad Republike Slovenije Dunajska 20, 1000 Ljubljana in Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, Štukljeva cesta 44, 1000 Ljubljana, enega pa zadrži UNP.

Zoper ta zapisnik so dovoljene pripombe v roku 15 dni po vročitvi. Pripombe naslovite na Ministrstvo za finance, Urad Republike Slovenije za nadzor proračuna, Fajfarjeva 33, Ljubljana.

Marjan Cirer
PRORAČUNSKI INŠPEKTOR
Inšpektor višji svetnik

Vročiti po ZUP:

- Javni študentski, razvojni, invalidski in preživninski sklad RS, Dunajska cesta 20, 1000 Ljubljana,
- Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, Štukljeva cesta 44, 1000 Ljubljana.

V vednost:

- Ministrstvo za finance, kabinet ministra po e-pošti: gp.mf@gov.si